

Dr. Czibula és társai a bíróság előtt.

— Dr. Czibula vallomása. — Hogyan és miért szökött meg Szegedről a direktorium. — Barta László a dandárparancsnok. — „Egy felvonásos bohózat volt az egész.”

(Sajdtudósítónktól.) Napok óta különös érdeklődés nyilvánult meg a városban dr. Czibula Antal direktoriumi tag és nyolc kommunista-társa ellen személyes szabadság megsértésének vétsége címén indított pör főtárgyalása iránt. A főtárgyalás csütörtök délelőtti volt kitűzve.

Kilenc órakor élénken mozog a közönség a tárgyaló-terem előtt. Hozzák a foglyokat. Elég jó ruhákban, kissé megviselt állapotban, leverten vonulnak fel. A legtöbbször intelligens arca van. Barta sunyin mosolyog, rosszindulat látszik tekintetében. Heffnernek komoly az arca, vad a tekintete. Maga Czibula nagyon nyugodt, a helyzet izgalmain felül emelkedett. Markovich Iván táblabíró az ötös tanács tagjainak élén bevonul a terembe. Az ügyész Horánszky Miklós. Dr. Czibulát Reiniger Jakab védi. A tárgyalás kezdődik.

Az elnök kihallgatja a vádlottakat személyi adataikra vonatkozólag. Dr. Czibula Antal szegedi ügyvéd, született 1879-ben, római katolikus, nős, két gyermek atyja. Anyja nevét viseli. Harctéren volt 24 hónapig. Barta László vasúti építész, református, nős, gyermektelen. Felsőipariskolát végzett, csekély vagyona van. Oszvári József kereskedősegéd, született 1892-ben, nőtlén, római katolikus. Harctéren volt, hét sebesülése van. Stéhl István mázolósegéd, született 1886-ban, német anyanyelvű, római katolikus, nős, gyermektelen. Fronton volt, kétszer sebesült. Munkácsi István szabómester, született 1883-ban, római katolikus, nős, 11 gyermeke volt, 10 meghalt. Jobb lábára sánta, mankóval jár, katona nem volt. Heffner Károly kereskedősegéd, született 1888-ban, római katolikus, nős, egy gyermek atyja. Háromszor sebesült. Szabó János kötélgyártó-segéd, született 1884-ben, római katolikus, nős, négy gyermek atyja, katona nem volt. Kondász Ferenc asztalossegéd, született 1893-ban, római katolikus, nőtlén. Tengerészeten szolgált. Udvardy János üvegessegéd, született 1890-ben, római katolikus, nős, két gyermeke van. Harctéren volt.

Tanuként megjelentek: Diendorfer Miksa alezredes, dr. Temesváry Géza rendőrkapitány, dr. Papp Menyhért, dr. Borbola Jenő, dr. Szakáll József rendőrkapitányok, Elgetz József gözmalom-tulajdonos és neje, Mayer Ádám tanító, Vigh Gyula főmérnök, Kneizl Jaquelin szegedi lakosnő, Bakó János, Pfeifel Gyula, Tóth József, Tóth Józsefné, Katona István és Félix Zoltán.

Horánszky Miklós államügyész felolvassa ezután a vádiratot. Dr. Czibula és társai többrendbeli személyes szabadság megsértésének vétségével vannak vádolva. A Kiskunfélegyháza tartózkodó szegedi forradalmi végrehajtó bizottság ugyanis 1919 március 28. és 30-án tartott ülésén azt a határozatot hozta, hogy Hunya János sándorfalvi jegyzőt, Mayer Ádám tanitót és Elgetz József gözmalom-tulajdonost, mint ellenforradalmárokat le kell tartóztatni. A letartóztatás meg is történt s nevezetteket a forradalmi törvényszék elé állították. Ugyanakkor letartóztatták a vádlottak Pottyondy Miklós rendőrkapitányt, Vigh Gyula uradalmi főmérnököt és Wertheimer Miksa szegedi lakost. Heffner Károly külön van még vádolva azzal, hogy Szegeden letartóztatta Diendorfer Miksa

alezredes, elfogatta Kneizl Jaquelin szegedi lakosnőt és Hildenoner Albert budapesti lakost, mint francia kémeket.

A vádirat felolvasása után az elnök megkezdi a vádlottak kihallgatását.

Dr. Czibula Antal vallomása.

Az első vádlott dr. Czibula Antal. Barna télikabátban, kemény kalappal a kezében áll a bíró előtt. Kissé sovány, kopasz, nagy szőke bajusza van, a fogház kissé megörte.

Az elnök fölteszi az első kérdést:

— Bűnösnek érzi magát?

Czibula: Nem érzem magam bűnösnek.

Elnök: Milyen szerepet töltött be a forradalmi végrehajtó-bizottság és milyen körülmények között vállalta szerepét?

Czibula: Tagja voltam a szegedi direktoriumnak. Március 22-én Udvardy János a városháza közgyűlési termében kihirdette a proletárdiktatúrát. Ezt követő napon Wallisch üzent a lakásomra, hogy tagja lettem a direktoriumnak. Nem tudtam akkor tisztán látni, egy kormány távozott az ország éléről s átadta a vezetést egy újabb alakulatnak. Nem tudtam még milyen ez az irány, helyes lesz-e, vagy nem, vállaltam tehát a rámbízott szerepet.

Elnök: Miért távozott a direktorium Szegedről?

Czibula: A franciák a diktatura kikiáltásakor fegyveres készenlétebe helyezkedtek. A direktorium, dr. Dettre János kormánybiztos és dr. Somogyi Szilveszter polgármester elmentünk akkor a franciákhoz és kértük az ostromállapot megszüntetését. Megkérdezték akkor tőlünk a franciák, hogy mennyi a szegedi magyar helyőrség létszáma. Azt mondtuk, hogy körülbelül 2500 fő. Másnap, március 23-án Diendorfer alezredes megjelent szintén a franciáknál, akik őt is megkérdezték a katonaság létszáma felől. Diendorfer, aki nem volt tájékozva a viszonyok felől, 1300 katonát mondott. A francia parancsnok erre nagyon megharagudott s elrendelte 2500 fegyver és több gépfegyver beszállítását, azzal fenyegetve, hogy a négerket uszítja rájuk. A hadügyi népbiztostól kértünk ekkor intézkedést, mert a helyzet feszült és tarthatatlan volt. A hadügyi népbiztos erre elrendelte, hogy semmit ne adjunk át a franciáknak, hanem azonnal hagyjuk el a várost. A parancsot teljesítettük, március 26-ról 27-ére virradó éjjel elhagytuk a várost.

Elnök: Mi fűzte önt a munkássághoz?

Czibula: Tudományos képzettségű, különösen a szociális tanokban jártas ember voltam, aki már 1907-ben elnöke voltam a szociáldemokrata pártnak. Később elvonultam a politikától, inkább tudományos előadásokat tartottam nemzetgazdasági kérdésekről. A forradalom kitörésekor Fürst Sándor nőgátására ismét intenzívebben működtem a szociáldemokrata pártfelelősként, hogy a mindjobban fenyegető kommunista-veszedelmek útját álljuk. Küzdöttem ellene nyíltan. Tragédiám annál a lépésnél kezdődik, amikor a polgármesteri állást kellett elfoglalnom.

— A diktatura ellen nem emelhettem egy szót sem, amint senkinek emelt s az állami tisztviselők is rögtön letették az esküt. Én, miát mindenki tudja, a mérsékelt irányt képviseltem s ha én nem vagyok, nagyon sok szomorú dolog történhetett volna Szegeden.

A letartóztatások történetét a következőképpen adja elő:

— Herczeg István és Holló Jenő végrehajtó-bizottsági tagok autón jöttek Szegedről Kiskunfélegyháza felé. Sándorfalván a felzúgott tömeg leszállította őket s állítólag meg is verte mindkettőjüket. Panaszukat előadták a bizottságnak, amely Heffner Károly tagot küldte ki az ügy megvizsgálására. Heffner kiment Sándorfalvára,

ahol Andorka vádbiztos Mayert, Hunyát és Elgetzet állítólag akkor már letartóztatta. Heffner jelentése mérsékelt volt és én is az ő álláspontjára helyezkedtem. A végrehajtó-bizottság azonban forradalmi törvényszék alakítását követelte. Engem is delegáltak törvényszéki tagnak, de elveimnél fogva nem vállaltam a megbízatást.

A következő vádlott

Barta László.

Részen bűnösnek érzi magát, amennyiben résztvevett azon az ülésen, amelyen elrendelték a letartóztatást. Elmondja, hogy kurír volt Szeged és Főegyháza között. Április 20-án otthagytam a bizottságot. Dandárparancsnoknak neveztek ki Hódmezővásárhelyre. (Derűtlenség.)

Oszvári József

nem érzi bűnösnek magát. A Katonatanács delegáltja volt. Ő csak katonai kérdésekben szólalt fel és szavazott. A március 30-iki ülésen nem tudja, hogy jelen volt-e. (A jegyzőkönyv szerint igen.)

Stéhl István

szintén nem érzi magát bűnösnek. A szóbanforgó üléseken nem volt jelen, Algyőre küldték. Alibije igazolására Gonda József tanuként való kihallgatását kéri. (A jegyzőkönyv ellene szól.)

Munkácsi István

vádlott következik ezután. Bűnösnek nem érzi magát. Nem emlékszik a letartóztatás ügyében hozott határozatra.

Heffner Károly

tagadja bűnösségét. Ellene van a legtöbb vád. Nyolcrendbeli személyes szabadság megsértése. Kimérten, komikusan védekezik. Gesztikulál s fontoskodó arccal ilyen kijelentéseket tesz:

— Ottani üléseinket úgy tudnám jellemezni, mint egy-egy felvonásos bohózatot.

Egy órakor felfüggesztette az elnök a tárgyalást s folytatását délután 3 órára tűzte ki. Délután a tanúk kihallgatására került a sor. Ítélet pénteken délelőtt várható.

URÁNIA MAGY. TUD. SZÍNHÁZ
TELEFON 872.

Pénteken, szombaton és vasárnap,
április 16., 17. és 18-án.

A kinematográfia leghatalmasabb alkotása!

Excelsior.

Az emberi élet tragédiája 6 felvonásban.

A legpazarabb kiállítás!
Hatalmas tömegjelenetek!
Tízezer szereplő!

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnap 2, 4, 5, 7 és 9 órakor.

Óra, ékszer, gramofonlemez,
zseblámpa, öngyújtó a legolcsóbb
árakon. Régi arany és ezüstpénz és tört
aranyat legmagasabb árakon vesz. **Tóth József** mester
Kölcsey-utca 7. sz. = Óra- és ékszerjavítás
jótállás mellett. 335

Napellenző-ernyők

és szerkezetek javítását, újak szállítást elvállalja **FEKETE VILMOS**

Redőnyipar vállalata.

Református-palota. 223 Telefon 13-53.

Cigaretta töltők!

Cigarettafüveket, vattás 2-es és 3-as a legolcsóbb árak mellett vásárolhatók a

Médi Specialité

szivarkahüvely főraktárában, Szeged, Jókai-utca 11. Telefon 15-20. 219 Viszontelárusítóknak is legolcsóbb bevásárlási forrás.